



Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Llicenciatures Administració i Direcció d'Empreses i
Economia
Curs 2001-2002

assignatura troncal
9 crèdits

Departament d'ECONOMIA

Campus de Montilivi
17071 Girona

fax +34 972 41 80 32

josep.anguera@udg.es, monica.guillen@udg.es

PROGRAMA d'ECONOMIA ESPANYOLA I DE CATALUNYA

Professors: Josep Anguera, Mònica Guillén

Objectius:

Oferir una perspectiva actual i completa de les característiques de l'economia espanyola en general i de Catalunya en particular, analitzant els principals instruments i indicadors de l'activitat econòmica. Entre altres temes, es pretén estudiar: el potencial de creixement de l'economia espanyola, el paper dels diferents sectors econòmics, les causes del baix nivell d'ocupació, el paper del sector públic i les conseqüències del procés de descentralització de l'Estat. També, i des de l'enfocament més territorial, es tractarà el grau d'integració econòmica de les regions espanyoles i el cost i els avantatges per l'economia espanyola i catalana de pertànyer a la unió monetària europea.

Programa teòric:

Primer quadrimestre

1. CANVIS EN L'ECONOMIA ESPANYOLA I CATALANA DURANT L'ETAPA DEMOCRÀTICA

L'obertura i el creixement de l'economia espanyola anterior al 1975. Primera i segona crisi del petroli. L'ajust al xoc d'oferta. Etapa expansiva posterior al 1985. El període actual: evolució de l'economia espanyola i catalana a través de les seves principals magnituds agregades (PIB, renda comerç exterior, ocupació i atur, productivitat i preus). La conjuntura actual.

2. DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA I CREIXEMENT ECONÒMIC

Consum, estalvi i formació de capital. L'ordenació territorial. La distribució personal de la renda a l'Estat espanyol i a Catalunya. La distribució territorial de la renda i la convergència regional. L'especialització econòmica de les comarques catalanes i els desequilibris territorials.

3. RELACIONS ECONÒMIQUES AMB L'EXTERIOR

Balança de pagaments i equilibri exterior. Comerç exterior: composició i distribució geogràfica. Especialització i competitivitat de les exportacions espanyoles i catalanes. Les relacions comercials amb Llatinoamèrica. La Inversió estrangera directa: efectes i característiques.

4. EL PROCÉS D'INTEGRACIÓ EUROPEA: UN DEBAT OBERT

El procés d'integració de l'economia espanyola a la Unió Europea. El procés d'integració monetària: del Sistema Monetari Europeu a la Unió Monetària Europea. Implicacions de la moneda única per l'economia espanyola i catalana.

Segon quadrimestre

5. ACTIVITATS PRODUCTIVES

Anàlisi de les activitats productives: sector agrari, sector industrial, sector energètic i sector serveis.
Globalització i regionalització: efectes de la unió monetària en els sectors econòmics.

6. EL FINANÇAMENT DE L'ACTIVITAT PRODUCTIVA: ELS MERCATS FINANCERS

Institucions i funcionament. Els mercats financers. Catalunya i les entitats financeres: l'aptitud financera de Catalunya. La política monetària.

7. EL SECTOR PÚBLIC: DE LA UNIÓ EUROPEA A LES CORPORACIONS LOCALS

El paper del sector públic en les economies actuals. El sector públic espanyol: la despesa i els ingressos, el dèficit i el deute. L'estat de les autonomies i el finançament autonòmic. El procés de descentralització autonòmic: les relacions fiscals entre territoris. El sector públic empresarial i la privatització d'empreses públiques.

8. MERCAT DE TREBALL

L'ocupació i l'atur. Caracterització estadística i interpretació econòmica. Creació i destrucció d'ocupació en l'economia espanyola. Components clàssics i canvi estructural en la destrucció d'ocupació. La productivitat del treball; salaris i costos laborals. La competitivitat de l'economia espanyola enfront de tercers països. La política laboral. Especificitats del mercat de treball català.

Programa de pràctiques:

Els programes teòric i pràctic s'aniran desenvolupant simultàniament, de manera que les sessions de classe freqüentment tindran les dues vessants.

Les classes de pràctiques aniran associades a la lectura de publicacions relacionades amb els temes de l'assignatura. Algunes d'aquestes publicacions serviran de documents de referència per realitzar els exercicis pràctics que s'inclouran en la configuració de la nota final.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

Amb l'objectiu d'aprofundir en el coneixement de l'economia espanyola i de Catalunya i, juntament amb la lectura de les publicacions addicionals obligatòries que es facilitaran a l'alumne, està prevista una visita a un centre productiu i a un centre de serveis de relleu en l'economia catalana.

Durant el desenvolupament del programa, els alumnes que estiguin interessats a analitzar alguns dels temes de l'economia espanyola o catalana podran presentar un treball de curs opcional. Els treballs s'hauran de realitzar en grups de 2 o 3 persones.

Sistema d'avaluació:

Durant el mes de febrer es farà una prova parcial que permetrà alliberar matèria si la nota de l'examen és superior o igual a 4,5.

Convocatòria de juny

Examen escrit (80% de la nota); exercicis pràctics (20% de la nota)

Treball voluntari que afegeix un màxim d'1 punt a la nota final.

Convocatòries posteriors del mateix curs

Examen escrit amb una ponderació del 100% en la nota final.

ACLARIMENT: El treball voluntari i els exercicis pràctics només puntuen en la nota final si la nota de l'examen és major o igual a 4,5.

Bibliografia bàsica:

GARCIA DELGADO, J.L. (1999). *Lecciones de Economía Española*. 4ª edició. Madrid Ed. Civitas.

REIG, E. (Dir.)(1998) *Capitalització i creixement de l'economia catalana 1955-1995*. Fundació BBV. Madrid

MARTIN, C. (1997). *España en la nueva Europa*. Fundación de las Cajas de Ahorros Confederadas. Alianza Editorial, S.A. Madrid, 1997.

Bibliografia complementària:

AAVV (2000) *Análisis del sistema de financiación autonómica: bases para un nuevo modelo*. Fundación Bancaja. Madrid.

BBV-GENERALITAT DE CATALUNYA (1994) *L'economia catalana davant del canvi de segle*. BBV-Generalitat de Catalunya, Barcelona.

CASTELLS, A.; (ET. AL.) (2000) *Las balanzas fiscales de las Comunidades Autónomas (1991-1996)* Ariel Economía. Barcelona.

ESTEBAN, J. MA i VIVES, X. (1994) *Crecimiento y convergencia regional en España y Europa*. Institut d'anàlisi econòmica. Cerdanyola del Vallès. Vols I i II.

ESTEBAN, J. i GUAL, J. (1999). *Catalunya dins l'euro*. Barcelona. Antoni Bosch Editor.

ETXEZARRETA, M (Coord.) (1991) *La reestructuración del capitalismo en España, 1970-1990*. Barcelona. FUHEM- Icaria.

GARCIA DELGADO, J. L. (1999). *España economía siglo XXI*. Madrid. Editorial Espasa Calpe.

LÓPEZ-LÓPEZ, M.T, Y ALFONSO UTILLA (1996) *Introducción al Sector Público español*. 3ª edición. Madrid. Editorial Civitas.